

Communiceren achter de schermen

een interview met Chris van Deursen

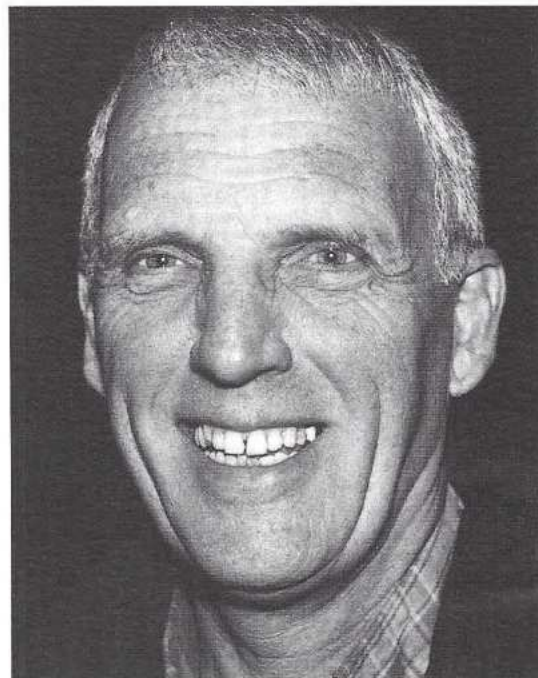
ARNOUD VAN DER MEULEN

Chris van Deursen is medewerker communicatie bij de NV Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN). Hij heeft vooral achter de schermen veel betekend bij de toename van het natuurbewustzijn van het PWN en de andere (duin)waterleidingbedrijven. Voor de Nederlandse bevolking vervult hij die rol nog steeds en dat zal niet ophouden als hij op 1 januari 2001 met de VUT gaat. Hij maakt zich zorgen om het toenemende individualisme in de samenleving en vreest de gevolgen daarvan voor de natuur.

Een belangrijk deel van het werk van Chris is de communicatie met mensen die de duinen bezoeken. De nadruk ligt bij deze communicatie op het natuurbeheer. Chris: "Onze afdeling probeert door informatievoorziening in de bezoekerscentra en in diverse media de juiste wijze van gebruik en beheer van de duinen over te brengen. Om dat werk goed te kunnen doen moet je een zintuig hebben voor wie je publiek is en wat het publiek wil weten. Ik zie overheden en de politiek steeds vaker verwarring zaaien. Ze gebruiken kreten als 'nieuwe natuur', zonder erbij te zeggen wat ze ermee bedoelen. Wij komen met een helder verhaal over de gelijkwaardige doelstellingen natuurbeheer en waterwinning. Daarmee willen we de bezoekers blijven vertellen waar we geld aan uitgeven en dat we het in hun voordeel gebruiken."

Gericht op recreanten

Het PWN richt zich van oudsher op recreanten. In 1928 namen de Provinciale Staten de motie Thomassen aan, waarin gesteld werd dat het PWN duingebied aan moest kopen voor recreatie. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat recreanten kunnen genieten van de natuur in de duinen. Zij hebben immers belang bij de reservering van een deel van de schaarse ruimte voor natuur. Daarmee vergroten zij de maatschappelijke bereidheid om de ruimte daadwerkelijk voor natuur te reserveren. We moeten daarbij wel oppassen dat de recreatie niet te veel ten koste gaat van de natuur en het landschap. Er worden momenteel allerlei attracties bedacht

Chris van Deursen. (foto: Henk Wijkhuizen)

voor recreanten, zoals drijvende vogelhutten. Chris vindt dat een verkeerde ontwikkeling. Het duingebied moet geen pretpark worden!

Elkaar nodig

Door middel van communicatie binnen het bedrijf heeft hij er altijd naar gestreefd de band tussen de sectoren waterwinning en natuurbehoud te versterken. Dat heeft hij gedaan vanuit de overtuiging dat de beide sectoren elkaar nodig hebben. Jarenlang schreef hij een column over natuur voor het bedrijfsblad. Chris houdt zich ook bezig met de communicatie die nodig is bij de samenwerking tussen de duinwaterleidingbedrijven. Dat gebeurt onder andere in het Duinbiologen-overleg en bij de organisatie van symposia. Chris heeft zijn enthousiasme over de natuur overgebracht op de mensen waar de waterleidingbedrijven uit bestaan. Daarmee heeft hij het natuurbewustzijn van de bedrijven vergroot en op peil gehouden.

De rol van Duinbehoud

Van buitenaf heeft de Stichting Duinbehoud een katalyserende rol gespeeld bij het toenemende natuurbewustzijn van de duinwaterleidingbedrijven. Begin zeventiger jaren was de sector waterwinning totaal niet gewend dat mensen hun vertelden dat ze het allemaal verkeerd deden. De Stichting Duinbehoud en de werkgroepen gingen plotseling de aandacht vestigen op het natuurbelang. Dat heeft in het begin wel tot botsingen geleid.

Chris: "Tegenwoordig erkennen we de verantwoordelijkheden en standpunten van elkaar en kunnen we goed met elkaar overweg. Dat de Stichting Duinbehoud op de waterleidingbedrijven let is ook voor de bedrijven een goede zaak! Daardoor zijn ze gedwongen kritischer naar zichzelf te kijken en dat leidt uiteindelijk tot betere resultaten. Tegenwoordig wordt er constructief samengewerkt door de stichting, waterleidingbedrijven, andere beheerders van duingebieden en overheden. Een voorbeeld daarvan is De Kerf bij Schoorl."

Individualisme

Chris merkt dat de waterleidingbedrijven steeds meer resultaatgericht gaan denken. Dat kan op zich een goede ontwikkeling zijn, zolang alle resultaten, dus ook natuur, maar zwaar genoeg meegewogen worden. Die andere resultaten kunnen bijvoorbeeld het behoud van biodiversiteit en toename van natuur- en milieubewustzijn bij de bevolking zijn. Chris: "In de toekomst moet niet te veel belang aan financiële resultaten gehecht worden. Voor dat extremisme moeten we oppassen. Ik ben bang dat het in de toekomst zal leiden tot een verminderde aandacht voor het natuurbelang en de educatieve functie van

Chris: "De jeugd, daar doen we het toch allemaal voor!" (foto: Henk Wijkhuisen).

de waterleidingbedrijven. Deze ontwikkeling gaat samen met een toenemend individualisme in de samenleving. Daardoor zijn mensen minder snel bereid actie te voeren voor het natuurbelang. Dat toenemende individualisme zie je ook aan de vergrijzing van het publiek dat aan excursies deelneemt. Jongere mensen hebben het veel te druk met het verwerven van materiele rijkdom, maar ik vraag me af of ze daar echt gelukkig mee kunnen worden."

Verdienstelijk auteur

Chris heeft ook voor de literatuur over de natuur een belangrijke rol gespeeld. Dat begon met de redactie van *Ontdek de Duinen*. Daar zijn enorm veel exemplaren van verkocht. Wegens dat succes werd Chris benaderd voor het op poten zetten van een nieuwe geïllustreerde Nederlandse flora. Chris: "In die tijd kreeg ik een rapport over de flora in waterwingebieden van de Vereniging van Exploitanten van Waterleidingbedrijven in Nederland (VEWIN) onder ogen. De waterwingebieden bleken van groot belang te zijn voor het merendeel van de Nederlandse plantensoorten. Ik zag de waarde van een toegankelijk standaardwerk dat de relatie van de Nederlandse plantensoorten met hun omgeving beschrijft. Ik heb de VEWIN kunnen overhalen financieel garant te staan voor het project. Met een flink aantal anderen zijn we toen begonnen aan de productie van de Nederlandse Oecologische Flora. Ik deed de eindredactie". Naast dit werk heeft Chris in samenwerking met Annie Meussen een aantal boeken gemaakt die onder meer voor kinderen bedoeld zijn. Hij is nu bezig met een boek dat zich richt op natuurbeleving op en in het water en met een boek over de gebruiksgeschiedenis van Zuid-Kennemerland.

Het schrijven gaat verder

Per 1 januari 2001 gaat Chris van Deursen met de VUT. Daarna zal hij doorgaan met zijn redactiewerk voor het Noord-Hollands Landschap. Bovendien zal hij zich blijven bezighouden met toegepaste natuureducatie. Hij houdt ervan mensen te vertellen over de natuur, ze de natuur te laten zien en ze ervoor te interesseren. Hij is tevreden als hij mensen bewust kan maken van de samenhangen in de natuur. Tegenover het toenemende individualisme stelt Chris het overdragen van kennis over de natuur en het bevorderen van betrokkenheid met de natuur. Als Chris straks dus achter de geraniums zit, dan is het omdat er geschreven moet worden. We zullen daarom nog van hem blijven horen en vooral...kunnen blijven lezen.